

*С.В. Литвинська, канд. філол. н., доц.
(Національний університет біоресурсів
і природокористування України, Україна)*

*А.В. Сібрук, канд. філол. н., доц.
(Національний авіаційний університет, Україна)*

Висвітлення питання безпеки польотів на сторінках веб-сайтів та соціальних мережах

У статті з'ясовано, що джерелом сучасної професійної комунікації щодо безпеки польотів є декілька основних сайтів та їх сторінки у соціальних мережах.

До 24 лютого 2022 року Україна мала значний потенціал для розвитку авіагалузі завдяки євроінтеграційній політиці держави та вигідному географічному положенню. У жовтні 2021 року наша країна підписала угоду “Про єдиний авіаційний простір між Україною та ЄС” і повинна дотримуватися стандартів ЄС у галузі авіації. Це складне завдання, оскільки потребує значних інвестицій у модернізацію аеропортів та авіаційних підприємств. Проте війна в країні, на жаль, унеможливила функціонування цивільної авіатранспортної галузі України. Актуальним питанням сьогодення є функціонування військової авіації та безпека польотів. Надзвичайно важливим є комунікація фахівців щодо цих питань. Звичайно, більшість питань є військовою таємницею і не може бути обговорюваною в соціальних мережах або в чатах, проте деякі з цих питань є відкритими для суспільства. На даний момент існує багато ресурсів, які містять інформацію про авіацію.

Як правило, більшість сайтів є інформаційним ресурсом і оптимальним способом інформування. Веб-сайти забезпечують доступ до інформації для віддалених користувачів і прості у використанні [4]. Розглянемо окремі сайти:

1. Avianews.com представляє новини, цікаві фоторепортажі, авіамандрівки, історії української авіації [1]. Сайт працює з 2004 року, за адресою сайту можна знайти багато новин, які стосуються цивільної та військової авіації. Громадяни України можуть ознайомитися з останніми новинами основних перевізників. Для фахівців авіаційної галузі корисним може бути форум, де представники авіаційної галузі з різних країн світу можуть обговорити питання безпеки польотів, розглянути основні та ймовірні причини авіакатастроф. Проаналізувавши форум, в якому брали участь тисячі учасників, було виявлено, що питання безпеки польотів та особливостей обслуговування літальних апаратів є основними на форумі. Наведемо приклади: питання прав пасажирів зацікавило 108 читачів, які залишили свої коментарі. Натомість, обговорення безпеки польотів набрало 1292154 переглядів і 4938 коментарів. На першому місці за інтересом було професійне питання про функціонування радарів (1885693, з них – 7315 коментарів). Даний сайт представлений в телеграмі та фейсбуці. У телеграмі публікують новини про авіакатастрофи, питання безпеки польотів викликає інтерес у

читачів. В основному, це коментарі пересічних громадян. Професіонали вкрай рідко коментують свою думку у соціальних мережах.

2. Сайт «Крила: все про українську авіацію» оперативно повідомляє новини про цивільну та військову авіацію, містить путівник та фотогалерею авіакомпанії, статті з історії авіації [7]. За останні два роки тематика статей істотно змінилася. Статті про військову авіацію – 287, авіабудівництво – 313, легка авіація – 30, цивільна авіація – 488, конструювання – 6. Сайт вчасно подає оновлену інформацію. За червень-серпень 2024 року більшість новин мала відношення до отримання та безпечної експлуатації модернізованих літаків F-16. Також на сайті можна ознайомитися з основними нормативними документами з обслуговування повітряного руху. Telegram-канал сайту є швидшим за сайт, інформація оновлюється щодня і містить найважливіші статті про українську військову авіацію. Сторінка у мережі «Фейсбук» є застарілою, оскільки рідко оновлюється. Веб-сайт слідкує за науковими здобутками Національного авіаційного університету, активно публікує новини та прес-релізи про навчальний заклад. Це може бути початком активної співпраці.

3. Український авіаційний портал – потужний інформаційний ресурс. Цей портал об'єднує інформаційні джерела підприємств цивільної авіації України та надає користувачам авіаційну інформацію [5]. Інформація оновлюється майже щодня, сайт дуже легкий та інтуїтивний у користування. Фахівці мають змогу обмінювати своїм досвідом на форумі, який поділений на секції: авіація України, аеронавігація України, авіація та суспільство тощо. Спеціалісти авіаційної галузі можуть поставити питання до аудиторії, обговорити питання безпеки, знайти роботу... Досить зручним є посилання на обговорення після кожної статті, яка вас зацікавила.

4. Міжнародна організація цивільної авіації (ICAO) досліджує проблеми міжнародної організації цивільної авіації, повітряних шляхів, створення аеропортів і аеронавігаційних засобів, розробляє міжнародні стандарти конструкції та експлуатації повітряних суден, правила використання обладнання, засобів зв'язку та управління польотом; сприяє уніфікації митних, імміграційних і санітарних правил. ІКАО розробляє проекти міжнародних конвенцій. Вся інформація є на офіційному сайті [2].

5. Державна авіаційна служба України [6] має також офіційний сайт. Цей орган було утворено 9 грудня 2010 року як центральний орган виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України. Державіаслужба у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України, указами Президента України та Кабінету Міністрів України.

Його основні завдання:

- внесення пропозицій щодо формування державної політики у сфері цивільної авіації та використання повітряного простору;
- реалізація державної політики у сфері цивільної авіації та використання повітряного простору;
- здійснення державного контролю та нагляду за безпекою цивільної авіації;

- організація розробки нормативно-правової бази регулювання діяльності цивільної авіації;
- сертифікація та реєстрація об'єктів і суб'єктів цивільної авіації та ліцензування авіаційних перевезень;
- регулювання використання повітряного простору та організації повітряного руху;
- організація авіаперевезень;
- сприяння зовнішньоекономічній та міжнародно-правовій діяльності цивільної авіації тощо.

Державна авіаційна служба України видає або анулює ліцензії на провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів і небезпечних відходів повітряним транспортом.

Веб-сайт – це сукупність інформаційних ресурсів (електронних документів), програмно-технічних засобів, що забезпечують доступ юридичних і фізичних осіб до джерел інформації та інформаційних сервісів певного суб'єкта за унікальною адресою в мережі Інтернет. На цьому веб-сайті розміщено великий обсяг інформації. Це важлива інформація про роботу Державіаадміністрації України, комерційну експлуатацію літаків, особливості функціонування [3].

Користувачі сайту мають можливість поспілкуватися з Державіаслужбою України в розділі «Взаємодія з громадськістю». Користувачі також можуть запитувати отримання публічної інформації. У розділі «Контакти» є список контактів для зв'язку з різними підрозділами. Нормативно-правові документи та інструкції з організації польотів знаходяться у відкритому доступі. Інформація на сайті надається двома мовами – українською та англійською. Крім офіційного сайту, ви також можете поспілкуватися з Державіаслужбою України через сторінку у Facebook або просто в Google.

Особлива увага приділяється питанням аеронавігації та безпеки польотів. У рубриці «Авіаційна безпека» міститься інформація про систему обов'язкових оповіщень та рекомендації щодо безпеки польотів. Тут представлено перелік нормативних документів з авіаційної безпеки станом на 14 серпня 2018 року. Матеріали щодо особливостей організації повітряного руху, навігації, зв'язку, забезпечення аеронавігаційної інформації та метеорологічного обслуговування розміщені в рубриці «Аеронавігація».

Таким чином, висвітлення питання безпеки польотів на сторінках веб-сайтів та соціальних мережах є відкритим та багатофункціональним. Більшість сайтів можна знайти українською та англійською мовами. Як правило, сайти схожі за структурою та змістом на веб-сайт ICAO. Однак сайт ICAO має більший вибір мовних версій, оскільки він представляє міжнародну організацію. На жаль, на сайті ICAO інформація українською мовою відсутня, як і на більшості міжнародних сайтів. Загалом, розглянуті у статті сайти постійно оновлюються та мають спрощену версію у соціальних мережах та месенджерах. Результати дослідження підтверджують необхідність розміщення інформації з безпеки польотів, аналізу авіаційних подій на різних

сайтах. Інформаційне наповнення сайту є джерелом для наукових досліджень та наукової комунікації.

Список літератури

1. Avianews.com [Electronic resource]. – Access mode: URL: <https://www.avianews.com/>.
2. ICAO UNITING AVIATION [Electronic resource]. – Access mode: URL: <https://www.icao.int/Pages/default.aspx>.
3. Lytvynska S.V. State Aviation Administration of Ukraine Website as a source of information about flight safety – URL: <https://conference.nau.edu.ua/index.php/Congress/Congress2018/paper/viewFile/5108/4212>
4. Sibruk A., Burlakova I., Khalinowska L. Terminological modelling of the aviation terms system in the context of globalized information space and security of aviation industry / A. Sibruk , I.Burlakova , L. Khalinowska // IOP Conf. Series: Materials Science and Engineering: VIII International Scientific Conference Transport of Siberia. - 2020. - Volume 918. - P. 5-17 – URL: https://www.researchgate.net/publication/346114425_Terminological_modelling_of_the_aviation_terms_system_in_the_context_of_globalized_information_space_and_security_of_aviation_industry
5. The Ukrainian Aviation Portal [Electronic resource]. – Access mode: URL: http://www.aviation.com.ua/#google_vignette
6. State Aviation Administration of Ukraine [Electronic resource]. –URL: <https://avia.gov.ua/>.
7. The Wings: All About Ukrainian Aviation [Electronic resource]. – Access mode: URL: <http://www.wing.com.ua>.